

בש"פ 5309/24 - מתן חן נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 5309/24

כבוד השופט ח' כבוב

לפני:

ה המבקש:
מתן חן
נ ג ז

המשיבה:
מדינת ישראל
בקשה רשות לעורר על החלטת בית המשפט
המוחזוי בבאר שבע מיום 25.06.2024 בעמ"ת
24-06-24 24159 שניתנה על ידי כבוד השופט נ'
אבו טהה

בשם המבקש:
עו"ד

ההחלטה

זהה בקשה למתן רשות לעורר לפי סעיף 53(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוות אכיפה - מעיצרים), התשנ"ו-1996.

הבקשה נסובה על החלטת בית המשפט המוחזוי בבאר שבע (כבוד השופט נ' أبو טהה) מיום 25.06.2024 בעמ"ת 24-06-24 24159, בגין בוטלו החלטות בית משפט השלום (כבוד השופט י' בן הרוש) מימים 28.05.2024 ו-10.06.2024 במ"ת 57447-05-24 - הכל כפי שיפורט להלן.

תמצית ההליכים קמא

1. נגד המבקש הוגש כתוב אישום המיחס לו שתי עבירות של החזקה ושימוש לפי סעיף 7(א) ו-(ג) רישא לפיקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973; וכן עבירה של יצוא, יבוא מסחר והספקת סמים מסוכנים לפי סעיף 13 ו-19א לפיקודה זו.

על-פי האישום הראשון, ביום 04.06.2023, סוכן סמוני, שלו קשרי חברות עם המבקש, יצר עמו קשר באמצעות הודעת WhatsApp וביקש שישפה לו סם מסוכן. בהמשך לכך, התקשר המבקש לסוכן וסיכם אותו כי ישפה לו 50 גרם של סם מסוכן מסווג מטילמתקטינון במחיר של 70 ש"ח לגרם. בו ביום, סיכמו השני להיפגש. בהגיעו למקום, הניח המבקש על ספסל שkeit עם הסם במשקל של 49.35 גרם, הסוכןלקח את השkeit ומסר למבקר בתמורה סך של 2,500 ש"ח ואמר לו כי יעביר את היתרה

במהלך עobar ליום 20.06.2024, נפגשו השניים בשנית, הסוכן סיפר למבחן על מצבו הכלכלי הרעוע והחוובות שרווחים על כתפיו. כתוצאה לכך, החליט המבחן לוותר לסוכן על יתרה בסך של 1000 ש"ח.

על-פי האישום השני, ביום 15.05.2024, נתפסו בחדר השינה שבביתו של המבחן סמים מסוכנים מסוג מתקאתינון, קטמין- MDMA במשקל כולל של 8 גרם.

2. ביום 28.05.2024, ניתנה החלטתו הראשונה של בית משפט השלום בבקשתה להארכת מעצרו של המבחן עד לתום ההליכים נגדו. בפתח הדברים, הבahir בבית המשפט כי אכן הכליל הוא אין מקום להידרש לשוגיות מהימנות עדי התביעה בשלב המעצר; אך, לאחר ששמע את טיעוני הצדדים ועיין בחומר החקירה בתיק, הוא התרשם כי "[...] לא מדובר במקרה רגיל שבו אין מקום להידרש לטענות בדבר מהימנות הסוכן, וזאת בשים לב לכך שמדובר החקירה עולה כי לסוכן היה חוב כספי ממשמעות' למשיב"; וכי הסוכן יצר קשר עם המבחן לעניין אותו חוב. זאת ועוד, מחקרית המבחן עלה, כי הלה הבהיר את המיחס לו בכתב האישום וטען, כי המפגש בין השניים נועד להחזרת החוב לידי; עוד טען כי השניים השתמשו בסמים ייחודי. בנוסף נקבע כי במועד הרלוונטי להוצאה העסקה אל הפועל, קרי ביום 05.06.2023, לא נערכו הסכם הפעלה ואף לא התקבל אישור המפעיל על ביצועה; בהקשר זה נקבע כי יש בכך משום פגיעה בזכותו של המבחן להיליך הוגן.

בית משפט השלום קבע כי כבר כאמור לעיל יש כדי לפגום במתימנות הסוכן. בנוסף הודה, כי הסוכן הסתר בעדותו הראשונה את דבר החוב למבחן; ואף הtagלה כי השתמש בסמים עם חשוד אחר בפרשה; בעיתיות נספת נמצאה בחשש שהוא הסוכן השתמש בסמים גם עם המבחן. יתר על כן נקבע, כי יש טעם לפגם בכך שעסקה זו, בניגוד לאחרות שביצעה הסוכן, לא תועדה בוידאו. כן הודה כי הרשות החוקרת נדרשה: "לדקדק דקדוק יתר בחקיותיו ולעמתו עם כל טענות המשיב [הוא המבחן בהליך שבכורתת - ח' כי] גם לגבי שימוש בסמים וגם לגבי כך שעסקת הסמים אינה אלא למעשה מפגש אגב החוב הכספי בין השניים. משהדברים לא נעשו, יש קושי מסוים לתת אמון בגרסת הסוכן כפי שהיא כלשונה".

3. נכון האמור "[נמצא כי] קיימת תשתיית ראייתית כנגד המשיב, אולם, יש בה חולשה מסוימת ובתווך בכך אף קיימת פגיעה מסוימת בזכותו של המשיב להיליך הוגן".

במהלך בכך נקבע כי "[כלל] בעבירות מסוימת זה, כאשר מדובר במישב שריצה מסר עבר, יש מקום לקבל תסוקיר טרם בחינת איזוק אלקטרוני וזהת בשים לב לסעיף 22(ב) לחס"פ. אולם, בהתאם לחוק, ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני מטעמים מיוחדים שיירשמו. בעניינו קיימים מספר טעמים חריגים וUIKitם הוא חולשה ראייתית ופגיעה מסוימת בזכותו להיליך הוגן".

4. בהחלטה משלימה מיום 10.06.2024, נקבע כי ניתן להשיג את מטרת מעצרו של המבחן בדרך של איזוק אלקטרוני. זאת, לאחר שבחן בית משפט השלום את המפקחים המוצעים; ובשים לב לכך שהמבחן לא הסתבר בעבר בעבירות סמים; כי המבחן נערץ בגין האירוע שנה לאחר הגשת כתב

האישום, וכי זה הוא האירוע היחיד אשר יוחס למבקר מАЗ; וכן כי לאורך התקופה בה היה המבוקש בקשר עם הסוכן לא ביצע עמו עסקת סמים נוספת.

5. כבר למחמת היום הגיע המשיבה ערר בנדון בבית המשפט המחוזי. בדיון שהתקיים במעמד הצדדים, טענה המשיבה כי לא היה מקום להורות על מעצר המבוקש באיזוק אלקטרוני, שכן הקביעה כי ישנה חולשה בתשתיית הראייתית קשורה למיהימנות הסוכן, שצרכיה להיבחן במסגרת ההליך העיקרי ולא בשלב המעצר. כן נטען, כי מעצר באיזוק אלקטרוני לא ישולל את האפשרות שהמבקר יבצע עבירות דומות לאלו שייחסו לו. מנגד, בא-כוח המבוקש סמרק את ידו על החלטת בית משפט השלום.

6. כאמור, ביום 25.06.2024 ניתנה החלטת בית משפט קמא מושא הבקשה שלפני. בגדירה, בית המשפט נכנס בעובי הקורה של חומר הראיית, לרבות: הודעותיו של הסוכן במשטרה; זיכרון דברים מטעם מפעילו של הסוכן; דוח פעללה של המפעיל; הודעות בין הסוכן למבקר; הקלטה שמע של הסוכן; עימות בין המבוקש לסוכן; הודעת המשיב בה הוא מזהה את עצמו בהאזנת סתר בשיחות עם הסוכן ומאשר את ההיכרות עם הסוכן; וכן הודעה נוספת של המבוקש במסגרת הוא מכחיש את המיחס לו, וטוען כי הסוכן הפליל אותו הפללת שווה כדי להתחמק משלם לו את החוב הכספי.

בהתבסס על כל אלו נקבע, כי בשלב זה, המשיבה הניחה תשתיית ראייתית לכואורית כנדרש לחובת המבוקש בעבירות המיחסות לו. צוין, כי הודעות הסוכן שהוגשו מצד ראיות חייזניות וכן נסיבותיות, קשורות את המבוקש, ברף הנדרש בעת הזו, למיחס לו בשני האישומים. כן נקבע כי: "כידוע, בשלב בחינת ראיות לכואורה בית המשפט אינו נדרש לשאלות העוסקות במיהימנותם של העדים או במשקלן של הראיות [...]. אכן, בית משפט השלום עומד על נקודה שיתכן שתהיה לה חשיבות בהליך העיקרי, אבל אין מדובר**באיינדיקציה מובהקת** לבעיית מהימנות גרסת הסוכן, שעדין היה בשלב הראשוני של הפעלתו ומסר את כל המידע הנדרש עדות הניקיון [...]. וכן טענותיו בנוגע למשקלן של הראיות, יתרבו במסגרת ההליך העיקרי, ואין בהן כדי לגרוע מהקביעה בדבר קיומן של ראיות לכואורה בשלב זה של ההליך" (ההדגשה במקור - ח' כ'). לבסוף נקבע, כי משאין מחלוקת על קיומה של עילת מעצר, נוכח העבירות המיחסות לו ונסיבותיהן, יש להפנות את המבוקש למסקיר לשם בחינת חלופה למעצר - עבר לשחררו - כמקובל. זאת, בניגוד לקביעת בית משפט השלום שנבעה מהשקפותו על המסכת הראייתית הלאורית. משכך, בית משפט קמא הורה על המשך מעצרו של המבוקש מאחריו סורג ובריח; על החזרת עניינו לבית משפט השלום לשם קבלת מסקיר מעצר שיוגש תוך 30 ימים; תוך שהוא מורה כי רק לאחר מכן תינתן החלטה חדשה בבקשת עצור את המבוקש עד תום ההלכים.

7. מכאן הבקשה שלפני. בבקשתו נטען, בעיקרו של דבר, כי ענייננו מעלה סוגיה משפטית מהותית בעלת השלכות רוחב, הנוגעת לזכותו של הנאשם להליך הוגן בשלב המעצר. בהקשר זה נטען כי: "[אם] לא יבחנו ראיות באופן מדויקדק כבר בשלב המעצר אזי יוצר מצב בו נאים שפסיפס הראיות נגדם הינו לוקה בחוסר ימצאו עצמן אחורי סורג ובריח [...]. ונתונים לחסדייהן של קצינות מבחן אשר דורשות מהם לחתת אחריות בשלב המעצר ואם לאו "ישארו במעצר". הוטעם, כי לשיטת המבוקש שגה בית משפט קמא בקיומו לפיה, על ההשגות בדבר משקל ומיהימנות הראיות להתרבר במסגרת ההליך

העיקרי בלבד. שכן, עניינו בתיק חריג, של סוכן סמי שהיה עד לא מזמן עבריין בעצמו. כמו כן נטען כי בית המשפט המחויז שגה עת התעלם מקביעות בית משפט השלום לגופו של עניין.

דין והכרעה

8. לאחר עיון נחה דעתך כי דין הבקשה להידחות.

9. כידוע, אמת המידה למתן רשות לעורר מצומצמת ביותר, ורשות כאמור שמורה רק לקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית או ציבורית החורגת מעניינים הפרטיא של הצדדים, או בשל נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות לשם מניעת עיוות דין חמוץ, או נסיבות חריגות אחרות (בש"פ 5198/24 אלמו נ' מדינת ישראל (27.06.2024)). בנויגוד לנטען, הבקשה לפני לא מעוררת שאלה משפטית עקרונית כאמור, שהיא נתועה בנסיבות המקרה הפרטיא.

10. אף על-פי כן, ומשהגענו עד היום, מצאת הידרש לשני היבטים מרכזיים.

11. ראשית, כי בצד הכלל, שהתחווה בפסקה בית משפט זה, לפיו בית המשפט הדן בתיק המעורר לא נדרש לשאלות של מהימנות עדים או למשקלן של העדויות ישנו חריג; לפיו בית המשפט שלמערך ידרש לכך, כאשר הוא סבור שישנן פירכות מהותיות וגליות על פניהן בראיות (בש"פ 8031/08 איתח נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.10.2008)). זאת, בנויגוד למה שעלול להשתרע מוחלתו של בית משפט קמא, שנוסחה באופן נחרץ.

12. שנית, ומבליל הבהיר עמדה בندון לגופו של עניין - האפשרות להורות על מעצרו של המבקש באיזוק אלקטרוני עודנה על הפרק. אמנם, בית המשפט המחויז, שבתו כערכאת ערעור, הגיע למסקנה שונה בנוגע למסד הראייתי, מבית משפט השלום; ובכך, על אף אי הדיקק כאמור בפסקה לעיל, לא מצאת הצדקה להתערב ב'גגול שלישי'. ברם, הנפקות של החלטתו, בהקשרנו, היא אך על הצורך בעריכת תסקירות מעצר בטרם החלטה בבקשתה למעצר עד תום, בנויגוד לקביעת בית משפט השלום כמובא בסיפה פסקה 3 לעיל. בהקשר אחרון זה, דומה כי אין צורך להזכיר מיללים על אודות חשיבותו של תסקירות המעורר כנדבר נוסף בהחלטה מושכלת האם נכון להסתפק בחלופת מעצר בעניינו של הנאשם אם לאו (בש"פ 267/11 מדינת ישראל נ' ברמוחה, פסקה 9 (13.01.2011)).

13. בכספי לאמור, הבקשה נדחתת אפוא בזאת.

ניתנה היום, כ"ח בסיוון התשפ"ד (4.7.2024).

שפט

